TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Vận mệnh cộng đồng gắn liền với vận mệnh đất nước và dân tộc

07:21 17/02/2026

Nhân dịp Tết Bính Ngọ năm 2026, Chủ tịch Liên hiệp các tổ chức người Việt Nam tại Liên bang Nga, ông Đỗ Xuân Hoàng, đã trả lời phỏng vấn, trong đó đề cập tới nền tảng hoạt động, những thuận lợi, khó khăn, cũng như những đóng góp, khát vọng hướng về quê hương, đất nước của những người con xa xứ.

Hiện nay có khoảng hơn 80.000 người Việt đang sinh sống, làm việc, học tập tại Liên bang Nga, trong đó hơn 20% tập trung tại thành phố Moskva. Xin ông cho biết những nền tảng vững chắc cho hoạt động của cộng đồng người Việt Nam tại Liên bang Nga?

Ông Đỗ Xuân Hoàng: Cùng với mối quan hệ gắn bó đặc biệt giữa Việt Nam và Liên Xô (cũ), nay là Liên bang Nga, hai nước chúng ta đã có những giao lưu trao đổi vô cùng mật thiết, rộng khắp và liên tục, khởi nguồn từ những thập kỷ đầu tiên của thế kỷ trước.

Trong giai đoạn lịch sử này, cộng đồng người Việt Nam và gốc Việt tại Liên bang Nga đã dần dần hình thành với nhiều thành phần và tầng lớp đa dạng, trở thành

một phần của xã hội nước bạn. Người Việt chăm chỉ, chịu khó, hoạt động kinh doanh tại các trung tâm thương mại, các hình thức chợ; một số kinh doanh du lịch, nhà hàng, dịch vụ tư vấn, vận tải, xuất nhập khẩu, đã có các doanh nghiệp đầu tư quy mô lớn vào bất động sản, xây dựng nhà máy, xưởng sản xuất...

Hiện nay, các doanh nhân người Việt đã có mặt tại nhiều khu vực của Liên bang Nga và là lực lượng tích cực trong việc đưa hàng hóa Việt Nam vào thị trường bản địa, hình thành mạng lưới phân phối linh hoạt với năng lực thích ứng rất cao.

Cộng đồng đến nay đã tạo dựng được các nguồn lực phong phú và có giá trị lâu dài, hội nhập ngày càng sâu rộng, không những có đóng góp cho nước sở tại, mà còn góp phần củng cố mối quan hệ hữu nghị truyền thống giữa Việt Nam và Liên bang Nga. Bà con luôn hướng về cội nguồn, mong muốn góp sức mình cho sự phát triển thịnh vượng của đất nước. Theo tôi, có ba cột trụ vững chắc cho những kết quả này.

Thứ nhất: Đó là tổng hợp sức mạnh của từng thành viên trong cộng đồng lớn, những thế hệ người Việt Nam thông minh, yêu lao động, bền bỉ, sáng tạo. Với lòng tự hào dân tộc, với bản lĩnh vượt khó, càng khó khăn càng đoàn kết chia sẻ, người Việt Nam tại Liên bang Nga đã cùng nhau, từng bước củng cố vị trí của mình trong xã hội sở tại. Chúng ta có rất nhiều thành viên tâm huyết, có năng lực và ý thức xây dựng cộng đồng mãnh liệt, có lực lượng nòng cốt là trí thức, sinh viên, lưu học sinh được đào tạo tốt tại Liên Xô cũ, và hiện nay số lượng du học sinh ngày càng đông, có hiểu biết về ngôn ngữ, văn hóa Nga.

Đa số bà con có nhận thức chính trị tốt, đặc biệt tích cực và có ý thức trong các hoạt động từ thiện, đền ơn đáp nghĩa, hướng về quê hương. Sự gắn kết nội bộ mạnh mẽ không chỉ là nhu cầu giao lưu thông thường mà đã là kết quả của nhận thức về sức mạnh đoàn kết và việc cần thiết phải có những nỗ lực chung cho tương lai.

Thứ hai: Vai trò tích cực, dẫn dắt, hỗ trợ của Nhà nước, đặc biệt thông qua cơ quan đại diện ngoại giao. Với hơn 20 năm tham gia hoạt động xây dựng cộng đồng, tôi quan sát thấy một điểm nhất quán là dù cán bộ có thể thay đổi do yêu cầu công việc, nhưng quan điểm và cách tiếp cận cơ bản tới công tác với người Việt Nam ở nước ngoài nói chung và tại Liên bang Nga nói riêng là không thay đổi. Điều này ảnh hưởng rất tích cực tới sự hoàn thiện chính sách giúp tăng khả năng hỗ trợ cụ thể và củng cố lòng tin của các thế hệ người Việt ở nước ngoài khi họ luôn cảm nhận được sự đồng hành và chỗ dựa vững chắc từ quê hương.

Các em nhỏ con em cộng đồng người Việt tại Tổ hợp đa chức năng Hà Nội-Moskva biểu diễn tiết mục múa nón tại Giải bóng bàn mùa đông 2025

Thứ ba: Vị thế quốc tế mới của Việt Nam. Kinh tế Việt Nam tiếp tục phát triển tích cực, chính trị-xã hội ổn định, an ninh quốc phòng được giữ vững, quan hệ quốc tế được mở rộng và tăng cường, quốc lực tổng thể và uy tín đất nước trên trường quốc tế ngày càng được nâng cao. Quan hệ hữu nghị truyền thống Việt-Nga được lãnh đạo hai nước vun đắp, củng cố. Cộng đồng luôn cảm nhận được sự quan tâm đặc biệt của nhà nước. Những yếu tố này đã tạo ra một môi trường thuận lợi, ổn định hơn cho bà con khi sinh sống và hội nhập vào xã hội sở tại.

Cộng đồng người Việt tại Liên bang Nga đến nay đã tạo dựng được các nguồn lực phong phú và có giá trị lâu dài, hội nhập ngày càng sâu rộng, không những có đóng góp cho nước sở tại, mà còn góp phần củng cố mối quan hệ hữu nghị truyền thống giữa hai quốc gia.

- Ông Đỗ Xuân Hoàng

Nhiều người Việt ở Nga hoạt động trong lĩnh vực kinh doanh, buôn bán các mặt hàng tiêu dùng, hàng công nghiệp nhẹ... Trong bối cảnh xung đột tại Ukraine vẫn đang tiếp diễn, xin ông hãy chia sẻ những thuận lợi, khó khăn của bà con cộng đồng Việt Nam tại Liên bang Nga hiện nay? Sự thích ứng và hội nhập của bà con ta hiện nay như thế nào?

Ông Đỗ Xuân Hoàng: Nói chung, người nhập cư ở mọi nơi đều phải nỗ lực gấp 2, gấp 3 để có thể tồn tại và phát triển tại quốc gia sở tại, người Việt chúng ta ở nước Nga cũng không phải là ngoại lệ. Chúng ta sống, học tập, kinh doanh tại

đây một thời gian dài, nhiều gia đình đã xuất hiện thế hệ thứ 3. Do đó, khi đã trở thành một phần của xã hội bản địa, lẽ đương nhiên, chúng ta cùng chia sẻ mọi mặt thuận lợi, khó khăn của bạn.

Trong vài năm trở lại đây, quan hệ quốc tế biến đổi mạnh với sự nóng lên của các vấn đề địa chính trị phức tạp. Nằm ở một trong các tâm điểm của các mâu thuẫn này, nước Nga đã phải gồng mình đối phó với nhiều áp lực, tình hình kinh tế-xã hội nước bạn cũng phải chịu những tác động không nhỏ.

Trong bối cảnh đó, như một sự tất yếu, ngoài các vấn đề cũ, cộng đồng người Việt đã phải đối diện với những khó khăn mới chưa có tiền lệ và rất khó dự đoán. Trong kinh doanh, đó là sự đứt gãy chuỗi cung ứng, khó khăn trong thanh toán quốc tế, giá cả logistic tăng vọt, đối tác bất an... Trong cuộc sống, kế hoạch và sinh hoạt gia đình bị đảo lộn, đi lại bất tiện, chính sách nhập cư thắt chặt, tâm lý lo lắng...

Nhưng như tôi đã phản ánh ở trên, người Việt tại Nga có một năng lực thích nghi rất tốt, được tôi luyện qua nhiều biến động trong không gian hậu Xô-viết. Dù môi trường kinh doanh có nhiều diễn biến bất lợi, song hoạt động kinh tế vẫn có những nét tích cực nhờ nội lực, kinh nghiệm và ý thức mạnh mẽ của cộng đồng, chủ động, tự lực khi đối mặt các thách thức mới.

Sau một thời gian ngắn, đa số đã kịp thời tìm ra các phương án khắc phục khó khăn, duy trì hoạt động kinh doanh và cuộc sống bình thường. Với bàn tay điều khiển vô hình của nền kinh tế thị trường, bên cạnh các thách thức thì cục diện này cũng đã tạo ra nhiều cơ hội mới đan xen. Nhu cầu trong nước vẫn cao, trong khi nhiều doanh nghiệp phương Tây rời đi hoặc thu hẹp hoạt động, vô hình chung đã tạo ra một không gian cạnh tranh bớt khốc liệt hơn.

Liên hiệp luôn khuyến khích các doanh nhân Việt Nam tại đây nghiên cứu nắm bắt các cơ hội mới, tận dụng thời điểm để chuyển đổi cơ cấu kinh doanh, mở rộng phạm vi hoạt động, làm chủ các ngành nghề mới. Dù có khó khăn tạm thời nhưng vẫn nên nỗ lực duy trì trạng thái, chờ đợi thời cơ. Bởi vì giá trị của hoạt động kinh doanh không chỉ là doanh số và lợi nhuận. Nó còn là sự hiểu biết môi trường chung quanh, hiểu biết người tiêu dùng, cơ sở khách hàng, các mối liên hệ hữu ích... những điều này không thể tích lũy được trong một sớm một chiều mà phải trả giá trong một thời gian dài. Những giá trị vô hình này là thế mạnh cạnh tranh của chúng ta, và chúng sẽ mất đi nếu doanh nghiệp sớm bỏ cuộc, dừng hoạt động.

Sự kiên trì, sáng tạo và giá trị lao động không mệt mỏi đó của cộng đồng đã nhận được sự đánh giá cao của các cấp chính quyền nước bạn và cũng giành

được sự khen ngợi mỗi khi lãnh đạo nước ta thăm và làm việc tại Liên bang Nga.

Năm vừa qua, tại quê nhà liên tục xảy ra thiên tai bão lũ, gây thiệt hại nhiều về người và của, vậy cộng đồng người Việt tại Liên bang Nga đã có những chia sẻ, giúp đỡ như thế nào để góp phần khắc phục hậu quả do thiên tai gây ra?

Ông Đỗ Xuân Hoàng: Lịch sử hình thành nên các cộng đồng người Việt ở nước ngoài đã cho thấy một quy luật - Vận mệnh cộng đồng gắn liền với vận mệnh đất nước và dân tộc. Đối với những người Việt Nam đang sinh sống và làm việc tại Liên bang Nga thì những tình cảm này lại càng đặc biệt. Chúng tồn tại như một lẽ tự nhiên trong tâm khảm mỗi người, được nâng niu và truyền tải nguyên vẹn sang các thế hệ sau.

Người Việt Nam tại Liên bang Nga có truyền thống tích cực tham gia các chương trình từ thiện, nhân đạo hướng về quê hương. Đã hàng chục năm nay, đây luôn là một cộng đồng được đánh giá là tiêu biểu trong các phong trào này. Thậm chí trong tình hình đặc biệt phức tạp hiện nay, cho dù nhiều nơi vẫn còn phải vật lộn với chính các khó khăn của mình, nhưng lòng người vẫn hướng về phương Nam, cảm thông xót xa với những gì đất nước phải gánh chịu trong thiên tai.

Ngay sau khi có những tin tức đầu tiên về bão lũ, các đơn vị và cá nhân người Việt tại Nga đã bắt đầu có các hoạt động quyên góp tích cực. Chỉ riêng các hoạt động thống kê được đã cho thấy một bức tranh cảm động, khi hàng nghìn người với đủ mọi tầng lớp, lứa tuổi, nghề nghiệp dù ít dù nhiều đều muốn gửi gắm tấm lòng của mình cho Việt Nam. Thậm chí có cả các người bạn Nga cũng tham gia quyên góp khi họ chứng kiến sợi dây vô hình đã kết nối người Việt như thế nào.

Đến nay, theo các thống kê chưa đầy đủ, bà con ta đã quyên góp được gần 100.000 USD, mong góp phần nhỏ bé của mình để khắc phục hậu quả thiên tai, sớm quay lại cuộc sống bình thường. Một số đơn vị có điều kiện đã chuyển thẳng về Việt Nam. Phần còn lại, Liên hiệp sẽ thay mặt cộng đồng chuyển giao cho đại diện Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Tiết mục múa quạt của các em nhỏ ở Tổ hợp đa chức năng Hà Nội-Moskva trong dịp Tết Ất Tỵ 2025

Liên hiệp các tổ chức người Việt Nam tại Liên bang Nga đã thành lập được gần 2 năm, đi vào hoạt động rất hiệu quả trên cơ sở kế thừa, phát triển những thành quả của Hội người Việt Nam tại Liên bang Nga trước đây, xin ông hãy chia sẻ cụ thể những kết quả đạt được, phương hướng hoạt động thời gian tới?

Ông Đỗ Xuân Hoàng: Hiện nay, Liên hiệp các tổ chức người Việt Nam tại Liên bang Nga có hơn 30 tổ chức thành viên, có thể nói là đã tập hợp được và đại diện cho tuyệt đại đa số cộng đồng người Việt Nam đang học tập, sinh sống và làm việc tại Liên bang Nga.

Trong năm qua, thông qua những hoạt động bền bỉ, thiết thực của mình, Liên hiệp và các thành viên của mình đã phát huy được truyền thống, thể hiện vai trò nòng cốt trong việc tổ chức, dẫn dắt và hỗ trợ các hoạt động phong phú; tuyên truyền vận động bà con luôn tin tưởng và ủng hộ mọi đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước, củng cố cộng đồng, hướng về tổ quốc, quảng bá hình ảnh đất nước con người, văn hóa Việt Nam.

Với cục diện địa chính trị phức tạp hiện nay, chúng tôi cho rằng trong thời gian tới khó khăn sẽ còn nhiều và khó dự đoán. Trước những đòi hỏi, yêu cầu mới này, tập thể người Việt Nam tại Liên bang Nga xác định cần phải có quyết tâm cao hơn, nỗ lực nhiều hơn. Bên cạnh việc duy trì các hoạt động truyền thống, có một số chủ đề cần được tập trung chú ý là:

Thứ nhất: Công tác hỗ trợ, vận động, củng cố và phát triển các hội đoàn với nhiều hình thức đa dạng, tích cực đóng góp cho sự nghiệp chung, tập hợp, đoàn kết, xây dựng cộng đồng và hướng về đất nước.

Thứ hai: Thế hệ người Việt Nam thứ 2 tại Liên bang Nga đang trưởng thành, trong tương lai rất gần sẽ đóng vai trò quan trọng trong mọi mặt hoạt động của cộng đồng. Do đó cần đặc biệt chú trọng vận động trong học sinh, thanh niên, sinh viên để nâng cao nhận thức về cội nguồn, truyền thống lịch sử, văn hóa, nuôi dưỡng tình cảm gắn bó với quê cha đất tổ, lòng tự hào dân tộc và ý thức đóng góp xây dựng đất nước.

Thứ ba: Có biện pháp cụ thể để nâng cao vị thế của các tổ chức hội đoàn người Việt. Xây dựng địa vị pháp lý vững chắc, ổn định, làm cơ sở phát triển và hội nhập ngày càng sâu rộng vào xã hội sở tại. Các hoạt động kinh tế, văn hóa, thương mại và đầu tư của cộng đồng phải trở thành cầu nối giữa Việt Nam với các địa phương của Liên bang Nga, góp phần mở rộng ảnh hưởng về chính trị, văn hóa của Việt Nam, làm sâu sắc hơn sự hiểu biết và lòng tin giữa nhân dân hai nước.

Thứ tư: Tìm kiếm và hỗ trợ, nuôi dưỡng các nhân tố mới, các tiềm năng phát triển mới để trong dài hạn tạo điều kiện cho cộng đồng tăng trưởng trở lại về số lượng, mở rộng địa bàn cư trú, phát triển về chất lượng.

Trân trọng cảm ơn ông!

Theo Báo Nhân Dân